

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה

בספה"ק סיפוריו מעשיות משלים קדומות
שספר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב ז"ע"א

דעתם רבינו'ם תלמיד

דער צער מיט דער גזב

איינט אל איז ער אהים גענאגען פון די דערפלער אוון געטראנן מיט זיך אביסל סחרה און עסנוואר, האט אים באגענט און ריבער זעלכער האט געריטן אויר א פערד, דער מענטש האט געטראנן מיט זיך צוויי גראיסט פעהלעה, און דער ריבער האט אים עס געוואלט באינגען ענען, האט ער אונגעהויבן צו ווינען און זיך בעטן בי אים אבער ער האט נישט געקוקט דערויף און אים צונגנומען אויך דאס ביסל וואס ער האט נאך פארמאגט און ער איז געלביבן אויסגעליידיגט פון אלעס.

אוון ער איז גענאגען און גענווינט זיער פארבייטער, נישט גענג זיינע ערשטער צורות וואס ער איז פארארעט געווארךן פון איז אונגענות. האט מען אים אויך צונעכאפט דאס ביסל מצומצומידגע חיות. אנדרער צווישן גיבט ער א קוק און ער זעט ווי דער ריבער אויס ארפאגענאל פון דעם פערד און ער וויל זיך אויפשטייל, האט דאס פערד זיך אויפגעשטעלט אויך אים און אים עצערעטען מיט זיין פיס אויך דעם גניבס קאָפ, און דער ריבער איז ארפאגענאל און געהרט געוואן. איז צונגגעגען דער באָרויבער אהין אוון געזען או דער ריבער אויז געפאל טויס אויך דער ערדה, און האט געפענט אלע פעהלער און געטראפן אלע זיינע סחרות זיין פארמען און רמוש וואס מען האט פון אים באַגנְבֶּט פון אָנְהִיבָּ. און ער איז אהים בְּשִׁלּוֹם צו זיין שטוב אוון איז געווארךן אָעוֹשֶׂר אָזְוִי וְאָמָל.

(חיי מורה"ן צ"ז)

איינט אל איז גענען אַמענטש וואס איז גענען אַגראַפֶּר ער עשרה, ער איז געזען אַגְּשָׁעֶפֶט מיט זיינע סחרות אָזְוִי ווי דער סְדַר פון די געשעפֶט לִיטִיט, און עס זענען געקומען צו אַים גְּבָרִים אוון גענְבֶּט פון אַים זיינ געלט אוון פארמען און ער איז זיער פָּאָרָאַרְעַט געווארךן. איז ער גענען ענען און צאמגנעומען דאס אַיבְּרָעָגְּבָּלְבָּעָנָּע, און זיך געמאָט אַשְׁטְּעָלָע אַון נְאָכָּמָּאָל אַיְנְגָּעָקְּפֶּט סחרות אַון ער איז ווַיְדַעַר געווארךן אַגְּשָׁעֶפֶט מאָן אַון ווַיְדַעַר זענען צו אַים געקומען גְּבָרִים אוון גענְבֶּט דאס אַיבְּרָעָגְּבָּלְבָּעָנָּע אַון זיינ פארמען וואס איז אַים נאָה פָּאָרְבְּלִיכְּן.

האַט ער ווַיְדַעַר צאמגנעומען פון דאס בְּיסְטָלָע וואס אַים געבלְיכְּן אַון אויך פון זיינ ווַיְבַּס צירונְגָּעָן אַון ווַיְדַעַר האַט ער זיך געמאָט עפֶס אַשְׁטְּעָלָע אַון געשעפֶט צו שְׁפִּין זיין הוַיְגַּעֲזָנָּד. ווַיְדַעַר זענען געקומען צו אַים גְּבָרִים אוון גענְבֶּט דִּי תִּתְר הַפְּלִיטָה וואס אַיז אַים נאָה געבלְיכְּן, בֵּין ער איז זיער פָּאָרָאַרְעַט געווארךן אַון זיינ שטוב איי געבלְיכְּן אַינְגָּאָצְּן לִידְגִּיג.

אייז ער גענעגען און צאמגעקְּלִיכְּן גָּאָר אַקלִּינְגָּע סְכוּם געלט אַון געקופֶּט קְּלִינְגָּע סחרות אַון איז גענעגען אַון די דערפלער אָזְוִי ווי די אַרְיכְּמַעְלִיט וְזַעֲלָע טְּרָאָן זַעֲלָע מיט נַאֲדָלָע אַון פִּיקְּפָעָס אַון דאס גְּלִיכְּן קְּלִינְשִׁיגָּזָּקָּן אָזְוִי אַיז ער גענעגען צו די דערפלער צו קענען ברענְגָּען ברויט פָּאָר זיין הוַיְגַּעֲזָנָּד.

ער פְּלִעְגָּת זַיְהָ אַרְכְּמַטְיְּשָׁן מיט די עַרְלִים נַאֲדָלָע אוֹף הַינְּדָעָלָע אַון דאס גְּלִיכְּן אָזְוִי ווי די אַרְיכְּמַעְלִיט אַיְיָר אַון דאס גְּלִיכְּן אָזְוִי ווי די אַרְיכְּמַעְלִיט.

סְפִנְרִי מַעֲשֵׂיָה מִשְׁנִים קָדְמָנוֹת

מַעֲשֵׂה ד' - מֶמֶלֶךְ שָׁגֵר שָׁמֶד (2)

הָאָט עַר זִיק אֹוִיפ גִּיחָאָפֶט מִיט גְּרוֹוִיס בְּעַס. אָוָן אַיְז זִיְיעָר דָּעֶרְשָׁרָאָקִין גִּיוֹוָאָרִין. הָאָט עַר גִּיהַיִסְן בְּרָעָנְגָעָן דִּעַם סְפָר הַזְּכָרָנוֹת (דְּהַיְינָה דָּאָס סְפָר וּוָאָס דָּאָרֶט אַיְז אלְז פָּאָרְשָׁרְבָּבָן) הָאָט עַר גִּיזָּהָן אַז סֻע שְׁטִיִּיט דָּאָרֶט פָּאָרְשָׁרְבָּבָן. אַז דָּוִיך שָׂוָר וּשָׂה וּוּעַט זִין זָרָע פָּאָרְשָׁנִיטָן וּוּעָרִין.

אַיְז אֹוִיפ אִים גִּיפָּאָלִין זִיְיעָר אָגְרוֹוִיסָעָר פְּחָד. אָוָן עַר הָאָט דָּאָס דָּעֶרְצִיְּלִיט דָּעַר מֶלֶכָה. אַיְז אֹוִיפ אִיר אָוָן אֹוִיפ דַּי קִינְדָּעָר אַיְז גִּיפָּאָלִין אַיְז גְּרוֹוִיסָעָר פְּחָד. אָוָן סֻע הָאָט אִים זִיְיעָר גִּיקְלָאָפְּעָרָט דָּאָס הָאָרֶץ. אָוָן עַר הָאָט גִּירְוָפָן אַלְעָפָרְתִּי חְלוּמוֹת. (דְּהַיְינָה דִּי וּוָאָס קָעָנְגָעָן בָּאַשְׁיַׁזְוָן חָלוּם) אָוָן אַיְטְלִיכָּעָר הָאָט זִיך פּוֹתָר גִּיוֹוָעָן. אָוָן עַס אַיְז אִים אַבְּעָר גַּאֲרָנִיט אַרְבָּיִן גִּיגָּאָגָעָן אַיְז דִּי אֹוִיעָרִין. אָוָן עַס אַיְז אֹוִיפ אִים גִּיפָּאָלִין זִיְיעָר אָגְרוֹוִיסָעָר פְּחָד.

אַיְז גִּיקְוָמָעָן צַי אִים אַחֲם. אָוָן הָאָט אִים גִּיזָּאָגָט. בָּאָשָׁר עַר הָאָט קְבָּלה פּוֹן זִין פְּאָטָעָר. בָּאָשָׁר סֻע פָּאָר הָאַנְדִּין שְׁסָה מִינִי תְּהִלָּוֹכָת הַשְּׁמָמָשׁ (דְּהַיְינָה דָּרְרִי הַוְּנְדָעָרָת מִיט פִּגְעָע אָוָן זַעֲכִיג גַּעֲנָג הָאָט דִּי זָוָן) אָוָן סֻע פָּאָר הָאַנְדִּין אַיְז אָרֶט וּוָאָס אַלְעָפָר דָּרְרִי הַוְּנְדָעָרָת אָוָן פִּגְעָר אָוָן זַעֲכִיג גַּעֲנָג פּוֹן דָּעַר זָוָן לִיְכָּטָן אֹוִיפ דִּעַם אָרֶט. אָוָן דָּאָרֶט וּוּאָקָסָט אַיְז אַיְזָעָנְגָע רָוֹט. אָוָן זָוָר עַס הָאָט אַפְּחָד. אַז עַר קִימָט צַו דָּעַר רָוֹט. וּוּעָרָט עַר נִצְׁוֹל פּוֹן דִּעַם פְּחָד (אָוָן אַזְוִי הָאָט דָּעַר חָכָם גִּיזָּאָגָט דִּעַם מֶלֶךְ) אַיְז דָּאָס דִּעַם מֶלֶךְ וּוּאוֹלִי גִּיפְּעָלִין. אָוָן אַיְז גִּיגָּאָגָעָן מִיט זִין וּוּוִיב אָוָן קִינְדָּעָר אָוָן מִיט גָּאָר זִין זָרָע צַו דִּעַם אָרֶט. אָוָן דָּעַר חָכָם אַיְז אֹוִיפ מִיט זִין גִּיגָּאָגָעָן.

אָוָן אַיְז מִיטָּן וּוּגָג שְׁטִיִּיט אַיְז מֶלֶאָה. דָּעַר מֶלֶאָה אַיְז אַיְז מִמוֹנָה אֹוִיפ בְּעַס. וּוּאָרִין דָּוִיך בְּעַס בָּאַשְׁאָפֶט מַעַן אַיְז מֶלֶאָה הַמְּשִׁיחָה (דְּהַיְינָה אַיְז מֶלֶאָה וּוָאָס עַר אַיְז מִזְיק אָוָן

אַיְז גִּיגָּאָגָעָן דָּעַר מֶלֶךְ אָוָן הָאָט גִּישִׁיקָט אַזְקָאָזִין נָאָה אַלְעָפָרְנִירָאָלִין אָוָן נָאָה אַנְדָּעָרָע שְׁרוֹתָה. וּוָאָס זִיְיָה הָאָבָן גִּיהַאָט טְשִׁינְגִּיס (דְּהַיְינָה שְׁרָה שְׁאָפֶט) אָוָן אַזְקָדִירָס. צָעָנְגָעָן זִיְיָ אַלְעָפָרְנִירָאָלִין.

הָאָט עַר זִיְיָ מַשְׁפֵּיל גִּיוֹוָעָן. אָוָן הָאָט בִּיְיָ זִיְיָ אַזְוָעָק גִּינוֹמָעָן זִיְיָעָר טְשִׁינְגִּיס. אַפְּילָו דִּי וּוָאָס הָאָבָן גִּיהַאָט טְשִׁינְגִּיס נָאָה פּוֹן זִין עַלְטָעָר זִיְיָן וּוָאָס זִיְיָ הָאָבָן נָאָה בִּיְיָ אִים פָּאָרְדִּינְט. הָאָט עַר בִּיְיָ זִיְיָ אַלְעָפָרְנִירָאָלִין גִּימָאָכָט אֹוִיפ זִיְיָעָר אַזְרָט (פּוֹן דִּי גְּרוֹוִיסָע לִיְיט)

צְוֹוִיְשָׁן דִּי שְׁרִים וּוָאָס דָּעַר מֶלֶךְ הָאָט אַרְאָפְגִּינְיוֹאָרְפִּין. אַיְז גִּיוֹוָעָן דָּעַר אָוְנִיס (הַפְּלִי) הָאָט אִים דָּעַר מֶלֶךְ גִּיפְּרָעָגָט וּוָאָס אַיְז דִּיְיָן שְׁרָה שְׁאָפֶט אַיְז נָאָר אַז אַיְז זָאָל מַעֲגִין זִין אַיְז יְהִינִּי בְּפִרְהָסִיא פָּאָר דָּעַר טָוָבָה וּוָאָס אַיְז הָאָב גִּיטָּאָן דִּיְיָן זִיְיָן. הָאָט דָּעַר מֶלֶךְ בִּיְיָ אִים דָּאָס אַזְוָעָק גִּינוֹמָעָן. אַיְז עַר וּוּידָע גִּיוֹוָרִין אַיְז אָוְנִיס.

אַמְּמָל הָאָט זִיך דָּעַר מֶלֶךְ גִּילִיְגָט שְׁלָאָפִין. הָאָט עַר גִּיזָּהָן אַיְז חָלוּם וּוּי דָּעַר הִימָּל אַיְז לוּיְטָעָר.

אָוָן הָאָט גִּיזָּהָן אַלְעָפָרְנִירָאָלִין צְוֹוּלָעָף מַזְלָות. (דְּהַיְינָה דִּי שְׁטָעָרִין אַיְז הִימָּל זָעָנְגָעָן גִּיטְיִילָט אֹוִיפ צְוֹוּלָעָף חָלְקִים אַקְעָנָן צְוֹוּלָעָף חֲדָשִׁים. אַיְינָה חָלָק שְׁטָעָרִין אַיְז אַזְוִי וּוּי אַלְעָמָעָלָעָדָס אַיְז דָּאָס מַזְלָהָן. פּוֹן גִּיסְן. אָוָן דָּאָס מַזְלָהָן פּוֹן אִיר וּוּעָרָט אַגְּנִירָוֹפָן שְׁוֹר דְּהַיְינָה אַיְז אָקָס. אַיְז אַזְוִי אַיְטְלִיכָּר חֹזֶקֶשׁ הָאָט זִין מַזְלָהָן)

אָוָן עַר הָאָט גִּיזָּהָן אַז שָׂוָר וּשָׂה (דְּהַיְינָה אַיְז אָקָס אָוָן אַיְז לְעַמְּמָעָלָעָדָס) וּוָאָס סֻע פָּאָר הָאַנְדִּין צְוֹוִיְשָׁן דִּי מַזְלָות, לְאַבִּי זִיְיָ אַוִּיס אִים.

אייז דאס ג'יקומען וואס זיין זרע אייז פארשניטן ג'יווארין
מיט אים.

האט זיך דער אויס אָנגירוףן. דארך מיר אייז ער פארשניטן
ג'יווארין. ווארין די שטערין זעהר האבן גיזעהן (אי דורך
אייז אקס און איין לערמעלע וועט זיין זרע אויס גיריסן ווערין) און
האבן ניט גוואסט וואס זייזעהן. ווארין איין אקס
מאכט מען פון זיין פעל תפילין. און איין לערמעלע מאכט
מען פון דער וואל ציצית צום טלית. און דארך זייזי אייז דער
מלך איסיגיריסן ג'יווארין מיט זיין זרע.

ווארין די מלכים וואס יהודים האבן איין זיער מדינה
יוא ג'יווארין. וואס זייזי גיעען אָנגיטאן אין טלית און תפילין.
אייבער דעם האבן די מלכים יוא גיקענט גיעען אין דעם
פייער און סע האט זייזי גאר ניט גישאט.

אייבער דער מלך. וויל קיין יהודים וואס גיעען אין טלית
און תפילין האבן ניט גיטארט זיאצין אין זיין מדינה. אייבער
דעם אייז ער אויס גיריסן ג'יווארין מיט זיין זרע. און דאס
האבן די שור ושה פון די מזלות גילאקט אויס אים.
ווארין די שטערין זעהר האבן גיזעהן איז דארך שור ושה
וועט זיין זרע פארשניטן ווערין זייז האבן אָבְּעֵר ניט
ג'יוואסט וואס זייז האבן גיזעהן אייז דער מלך פארשניטן
ג'יווארין מיט זיין זרע. אמן פון יאנדו כל אויביך ה!

למה רגשו גומ. תרוועם בשבעט ברזיל. די איערנע רוט. ננטקה את
מוסרותיהם ונשליכה מפניהם עבותיהם. דאס אייז ציצית און תפילין. די
างאנצע מעשה אייז מראמי און דעם קאפטיל. או ואויל דעם וואס ער וועט
עפעס וויסן אין די מעשיות. וואס זענען דורך גרויסע סודות התורה.

פארדארבט) און דער מלך אייז אין קמונה איבער אלע
משחיתים.

אונ דעם מלך פֿרְעָגֶט מען דעם זועג. ווארין סע פֿאַר
האנדַן א גוטער זועג פֿאַר אַ מענְשָׂן. און סע פֿאַר האנדַן
א זועג וואס ער אייז פֿוֹל מיט לִים. און סע פֿאַר האנדַן א
זועג וואס ער אייז פֿוֹל מיט גְּרִיבָעַר. און אַזְוִי אייז
פארהאנדַן בְּמָה זועגין.

אונ סע פֿאַר האנדַן א זועג. וואס דארט אייז פֿאַר האנדַן א
פייער וואס פֿיר מַיִּיל פון דעם פֿיִּעַר זוערט מען
פארברענט. (האַן זייז גיפֿרְעָגֶט דעם זועג דעם מלך. האט ער זייז
גיזאגט דעם זועג וואס דארט אייז דאס פֿיִּעַר)

זענען זייז גינאנגען (האַני דער מלך מיט אלע זיין זרע מיט דעם
חַכְמָה) און דער חַכְמָה האט אַלְץ גִּקְוָקְטָה פֿאַר זיך אַלְעַמָּאַל.
אויב סע דארט דא דאס פֿיִּעַר. ווארין ער האט גִּיהַאַט אַ
קבלה פון זיין פֿאַטְעַר אַז סע אייז דארט פֿאַר האנדַן דאס
פייער.

דרענויל האט ער דער זעהן דאס פֿיִּעַר און האט גיזעהן
א סע אייז דארט אום גינאנגען אין דעם פֿיִּעַר מלכים און
יהודים אָנְגִּיטָן אין טלית און תפילין. האט דער חַכְמָה
גיזאגט צום מלך. איך האב א קבלה. אַז פֿיר מַיִּיל פון
דעם פֿיִּעַר זוערט מען פֿאַרברענט אַיבָּעַר דעם וויל איך
בִּיט גִּינְזָבָר. דו אַז דו ווילסְט גִּי.

אונ דער מלך האט זיך גיטראכט. וויל ער האט גיזעהן אַז
אנדרער מלכים גיעען דארט אום אין דעם פֿיִּעַר זועט ער
אויך קענען גיינ דארט. האט זיך דער חַכְמָה אָנְגִּיטָן איך
האב א קבלה פון מײַן טאטיין. אַיבָּעַר דעם וויל איך ניט
גיינ. דו אַז דו ווילסְט גִּי דיר

אייז דער מלך גינאנגען מיט גאר זיין זרע. האט זייז
גיחאכט דאס פֿיִּעַר. און ער אייז פֿאַרברענט ג'יווארין
מיט גאר זיין זרע. און זייז זענען אלע איסיגיריסן ג'יווארין.
ויל דער חַכְמָה אייז גיקומען אהיים אייז ג'יווען אַז אונדרער
ביי די שְׁרִים. וואס דער מלך אייז פֿאַרשניטן ג'יווארין מיט
זיין זרע. ער האט דאך זיך גיהיט פון אַ שור ושה פון זונען

לאמיר זיך פארהערו

די פעדטש מעשַׁה – דער מלך שגזר שמד (2)

- א. מלכים און אידן אונגטען טלית און תפילין
 מלכים און שרדים
 מלכים מיט אידן אונסיט
 ווער איז פארברענט געווארן?
 דער מלך מיט דער חכם
 נאר דער מלך
 דער מלך מיט זיינע קינדר
 וואס האט באמת געמיינט די אקס און לעמעלען?
 ער זאל הרגעןעל אעל אקסן און לעמעלען
 ער זאל פארטויבן אלע אקסן און לעמעלען
 או וויל ער לאזט נישט אנטון טלית און תפילין וואס מען
 מאכט פון א אקס און א לעמעלען וועט ער פארשניטן ווערן
 ב. אין וועלכער קאפיטל איז מרומו די מעשה?
 קאפיטל ב' פון תהילים
 קאפיטל ג' פון ישעיה
 קאפיטל נ' פון תהילים

- א. וואס האט דער מלך געזען אין חלום?
 איז א אקס און קו לאכן פון אים
 איז זיינע שרדים לאכן פון אים
 איז א אקס און א לעמעלען פון די מזלות לאכן אים אויס
 ב. מיט וועמען איז דער מלך אהין גענגגען?
 אלין
 מיט זיין וויב און קינדרער
 מיט זיין וויב און קינדרער און אויך דער חכם
 ג. אויך וואס איז ממונה דער מליך וואס שטייט אינטיטן וועג?
 אויך כעס
 אויך גאה
 אויך שקר
 ד. וועלכער וועג האט זי דער מליך געהיסן גיין?
 אין דער וועג פון לויים
 אין דער וועג וואס איז פול מיט גרובער
 אין דער וועג פון דעם פייער
 ה. וועמען האבן זי דארטן גענין גיין?

וועלכער זיין זיין

וועלכער לשון פון די מעשה טרעפּן מיר אויך אין חומש בראשית?
 וועלכער מידה טרעפּן איז די מעשה או מען זאל זיך זיינער דערווויטערן דערפּוין?
 וואו געפֿינען מיר איז תהילים ציצית און תפילין?

תשובה אויך די פֿרייערדיגע זואד (מלך שגור שמד 1)
 זויפֿיל קעניגן טרעפּן מיר איז די מעשה? 4 קעניגן
 ווער פון זי האט געפֿידט די לאנד מיטן גוטז? דער דרייטער קעניג

דער געווינער אויך 'מלך שגור שמד' איז הילד החשוב נחום פראנק, ירושלים טל 0424
 דער געווינער אויך טיפֿער געטראכט איז הילד נתן אנשיין, בית שםש